

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: **M. S., s. r. o., B.**, IČO: X., zastúpeného Mgr. R. K., advokátom, D., proti žalovanému: **E. N., s. r. o., N.**, IČO: X., zastúpenému JUDr. M. V., advokátom, Z., **o zaplatenie 6 299,46 eur s príslušenstvom**, na dovolanie žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Nitre č. k. 15Cob/109/2009-398 zo dňa 15. júla 2009, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie žalovaného **o d m i e t a .**

Žalobcovi náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e :

Okresný súd Nitra, ako súd prvého stupňa, rozsudkom č. k. 23Cb/150/2008-353 zo dňa 21. 04. 2009 uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 6 145,63 eur so 14,25% úrokmi z omeškania zo sumy 8 070,10 eur od 16. 12. 2007 do 18. 12. 2007, zo sumy 6 145,63 eur od 19. 12. 2007 do zaplatenia, zmluvnú pokutu vo výške 0,01% denne zo sumy 8 070,10 eur od 16. 12. 2007 do 18. 12. 2007, zo sumy 6 145,63 eur od 19. 12. 2007 do zaplatenia, vo zvyšku žalobu zamietol a súčasne žalovanému uložil povinnosť nahradiť žalobcovi trovy konania vo výške 2 926,30 eur.

Z odôvodnenia rozhodnutia vyplýva, že žalobou sa žalobca domáhal vydania platobného rozkazu, ktorým by súd uložil žalovanému povinnosť zaplatiť sumu 189 777,50 Sk (6 299,46 eur) s príslušenstvom a zmluvnou pokutou. Z vykonaného dokazovania a zisteného skutkového stavu mal súd za preukázané, že účastníci konania uzatvorili dňa 23. 01. 2007 platne zmluvu o dielo. Žalobca vykonal dielo v súlade so zmluvou a žalovanému ho odovzdal dňa 19. 03. 2007, s omeškaním 35 dní. Vykonaním a odovzdaním diela vznikol žalobcovi nárok na zaplatenie ceny diela vo výške 189 777,50 Sk (6 299,46 eur). Pre prípad

omeškania zhotoviteľa s vykonaním diela bola dohodnutá v prospech žalovaného zmluvná pokuta vo výške 0,5% z ceny diela bez DPH, čomu by zodpovedala zmluvná pokuta vo výške 39 777,50 Sk. Súd bol toho názoru, že žalovaný má právo na zmluvnú pokutu za omeškanie žalobcu s vykonaním diela, avšak dohodnutú výšku považoval za neprimerane vysokú, a preto uplatnil moderačné právo súdu (§ 301 Obchodného zákonníka). Súd znížil zmluvnú pokutu na 0,05% z ceny diela bez DPH za každý deň omeškania, čo predstavuje päťkrát vyššiu zmluvnú pokutu ako prináleží žalobcovi. Súd žalovanému priznal zmluvnú pokutu za 35 dní omeškania vo výške 4 633,825 Sk (153,81 eur).

Súd v rámci obrany neuznal nárok žalovaného na náhradu škody vo výške 150 000,- Sk, pretože nebolo jednoznačne preukázané, že spoločnosť H. B., a. s., si nárok na zľavu z ceny diela uplatnila iba pre oneskorené vykonanie diela, pretože v dohode o urovaní sa hovorí i o vadách diela.

O uplatnenom úroku z omeškania žalobcom rozhodol súd podľa § 269 ods. 1 Obchodného zákonníka.

O trovách konania rozhodol súd podľa § 142 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len O. s. p.).

Na odvolanie žalovaného Krajský súd v Nitre rozsudkom č. k. 15Cob/109/2009-398 zo dňa 15. 07. 2009 v časti uloženej povinnosti na plnenie a náhrady trov konania rozsudok okresného súdu zmenil tak, že žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 5 639,28 eur so 14,25% úrokom z omeškania zo sumy 8 070,10 eur od 16. 12. 2007 do 18. 12. 2007 a zo sumy 5 639,28 eur od 19. 12. 2007 do zaplatenia, zmluvnú pokutu vo výške 0,01% denne zo sumy 8 070,10 eur od 16. 12. 2007 do 18. 12. 2007, zo sumy 5 639,28 eur od 19. 12. 2007 do zaplatenia, vo zvyšku žalobu zamietol a súčasne žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi náhradu trov prvostupňového konania v sume 2 311,77 eur a odvolacieho konania v sume 612,43 eur.

Z odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu vyplýva, že odvolací súd sa nestotožnil s rozhodnutím súdu prvého stupňa, nakoľko prvostupňový súd nesprávne aplikoval moderačné právo súdu na zníženie neprimeranej zmluvnej pokuty. Neprimeranosť zmluvnej

pokuty nie je možné posudzovať vo vzťahu k výške zmluvnej pokuty, uplatnenej druhou stranou, ale vychádzajúc z ustanovenia § 301 Obchodného zákonníka podľa hodnoty a významu zabezpečovanej povinnosti. Odvolací súd v zmysle § 301 Obchodného zákonníka považoval primeranú výšku zmluvnej pokuty 0,25% denne z ceny diela bez DPH. Zmluvná pokuta predstavuje sumu 660,18 eur a výsledný oprávnený nárok žalobcu je 5 639,28 eur (6 299,48 – 660,18), preto odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa zmenil a vo zvyšnej časti žalobu zamietol s tým, že pokiaľ išlo o nezapočítanie sumy 150 000,-- Sk ako náhrady škody, odvolací súd sa stotožnil s napadnutým rozsudkom.

O náhrade trov prvostupňového, ako aj odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa ustanovenia § 224 ods. 1, 2 O. s. p. a § 142 ods. 2 O. s. p., pričom pomer úspechu žalobcu určil na 79%.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu podal žalovaný dovolanie v zákonom stanovenej lehote podľa § 240 ods. 1 O. s. p. z dôvodov podľa § 241 ods. 2 písm. b/ a c/ O. s. p.

V dovolaní uviedol, že súd uplatnením moderačného práva súdu podľa § 301 Obchodného zákonníka neadekvátne a neprimerane zasiahol do zmluvnej voľnosti účastníkov zmluvy. Zmluvná pokuta dojednaná na 0,5% z ceny diela bez DPH nebola neprimeraná s ohľadom na hodnotu a význam povinnosti, ktorú zabezpečovala. Z rozhodnutia nie je zrejmé, z akých dôvodov je zmluvná pokuta nad rámec 0,25% z ceny diela bez DPH denne už neprimeraná. Žalovaný ďalej uviedol, že záväzok žalobcu včas ukončiť a odovzdať dielo žalovanému bol pre žalovaného kľúčový, pretože žalobca so žalovaným uzatvorili zmluvu o dielo nadväzne na už existujúcu zmluvu o dielo medzi žalovaným a spoločnosťou H. B., a. s. a omeškanie žalobcu s odovzdaním diela žalovanému tak znamenalo omeškanie žalovaného s odovzdaním diela spoločnosti H. B., a. s. Dovolateľ poukázal aj na tú skutočnosť, že súd moderoval zmluvnú pokutu po tom, ako právo na zmluvnú pokutu už zaniklo započítaním na základe započítacieho prejavu žalovaného, ktorý učinil dňa 19. 11. 2007.

Dovolateľ ďalej namietal neuznanie náhrady škody vo výške 150 000,-- Sk, ktorú si žalovaný uplatnil voči žalobcovi faktúrou splatnou dňa 15. decembra 2007. Dňa 24. januára 2008 ju započítal oproti nároku žalobcu na zaplatenie zvyšku ceny diela. Žalovaný predložil dôkazy, že celá čiastka, o ktorú spoločnosť H. B., a. s. znížila cenu diela, pripadala

na omeškanie žalovaného (a teda aj žalobcu). Poukázal na dôkazy ako Dohodu o urovnaní zo dňa 24. mája 2007, Preberací protokol medzi žalovaným a H. B., a. s., zo dňa 23. marca 2007, list žalovaného spoločnosti H. B., a. s., zo dňa 26. marca 2007, list projektového manažéra spoločnosti H. B., a. s., Ing. J., svedeckú výpoveď J. S. a vyjadrenie konateľ'a žalovaného P. H. na pojednávaní dňa 1. apríla 2009. Podľa svedeckej výpovede J. S., zmluvného rozpočtára H. B., a. s., suma 150 000,- Sk predstavovala zvýšené náklady na stavbu pre H. B., ktoré boli zapríčinené tým, že bolo potrebné použiť autožeriavy a náhradný zdroj na dodávku energie, nemohla byť použitá trafostanica, ktorá bola predmetom zmluvy. V prípade, že by bola vybudovaná, stačilo použiť bežné žeriavy a nebolo by potrebné zabezpečiť náhradný zdroj energie. H. B., a. s., si túto sumu uplatňoval na základe zvýšených nákladov, nie z dôvodu väd na diele. Dovolateľ tiež nesúhlasil s konštatovaním súdu, že dôvodom nepriznania je jednoznačné nepreukázanie toho, že spoločnosť H. B., a. s. si nárok na zľavu z ceny diela vo výške 150 000,- Sk neuplatnila aj z dôvodu väd, o ktorých sa hovorí v preberacom protokole zo dňa 23. 03. 2007, pretože je to v rozpore s vykonaným dokazovaním.

Žalovaný v dovolaní navrhol, aby dovolací súd predmetné rozhodnutie zrušil a vec vrátil krajskému súdu na ďalšie konanie alternatívne, aby zmenil dovolaním napadnutý rozsudok tak, že žalobu zamieta.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O. s. p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O. s. p.) skúmal, či je ním napadnuté rozhodnutie, proti ktorému je tento mimoriadny opravný prostriedok prípustný.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O. s. p.).

Dovoláním z dôvodov, uvedených v § 237 O. s. p. je možné napadnúť každé rozhodnutie odvolacieho súdu bez ohľadu na jeho formu, obsah alebo povahu predmetu konania, pričom prípustnosť dovolania podľa tohto ustanovenia je daná vtedy, ak rozhodnutie niektorou z väd, uvedených v tomto ustanovení skutočne trpí, teda ak sa stali skutočnosťou, z ktorých vada vznikla a prejavila sa v rozhodnutí alebo postupe odvolacieho súdu. K tomu, či

rozhodnutie odvolacieho súdu trpí niektorou z väd, uvedených v § 237 O. s. p., prihliada dovolací súd nielen na podnet dovolateľa, ale z úradnej povinnosti.

V danom prípade dovolateľ vady, uvedené v § 237 O. s. p. nenamietal a z obsahu spisu ani nevyplývajú.

Dovolanie je tiež prípustné proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej (§ 238 ods. 1 O. s. p.).

Prípustnosť dovolania podľa tohto ustanovenia je založená na rozdielnosti rozhodnutia odvolacieho súdu s rozhodnutím súdu prvého stupňa. O rozdielne rozhodnutie ide vtedy, ak okolnosti, významné pre rozhodnutie veci, boli posúdené obidvoma súdmi rozdielne. Za rozdiel nemožno považovať iné právne posúdenie, pokiaľ toto posúdenie nemalo vplyv na obsah práv a povinností účastníkov, ale iba taký záver, ktorý rozdielne deklaruje práva a povinnosti v právnych vzťahoch účastníkov. Rozhodujúcim je preto obsahový vzťah rozhodnutí súdov obidvoch stupňov v tom, ako rozdielne posúdili práva a povinnosti v právnych vzťahoch účastníkov konania.

V danom prípade súd prvého stupňa uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi z uplatnenej sumy čiastku 6 145,63 eur s príslušenstvom a zmluvnou pokutou vo výške 0,01% denne zo sumy 8 070,10 eur od 16. decembra 2007 do 18. decembra 2007 a zo sumy 6 145,63 eur od 19. decembra 2007 do zaplattenia. Odvolací súd formuloval výrok rozhodnutia tak, že v časti uloženej povinnosti na plnenie a náhrady trov konania rozhodnutie súdu prvého stupňa mení a žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 5 639,28 eur, príslušenstvo a zmluvnú pokutu vyčíslil zhodne s výrokom súdu prvého stupňa a vo zvyšku žalobu zamietol. Z porovnania obsahu výrokov obidvoch rozhodnutí vyplýva, že odvolací súd zmenil rozhodnutie súdu prvého stupňa iba v časti, predstavujúcej rozdiel medzi súdom prvého stupňa priznanou sumou 6 145,63 eur a sumou 5 639,28 eur, opodstatnenosť ktorej konštatoval aj odvolací súd. Za zmenenú je preto potrebné považovať časť výroku rozsudku súdu prvého stupňa, ktorou bola odvolacím súdom zamietnutá pohľadávka žalobcu v čiastke 506,35 eur. V časti, prevyšujúcej uvedenú sumu prípustnosť dovolania podľa § 238 ods. 1 O. s. p. nie je daná.

Podľa § 238 ods. 5 O. s. p. dovolanie nie je prípustné ani vo veciach, v ktorých bolo napadnuté právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšujúcom trojnásobok minimálnej mzdy a v obchodných veciach desaťnásobok minimálnej mzdy, pričom na príslušenstvo sa neprihliada. Ak je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky, dovolanie nie je prípustné, ak výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa prvej vety. Na určenie minimálnej mzdy je rozhodujúci deň podania návrhu na prvostupňovom súde.

V prejednávanej obchodnej veci začalo konanie dňa 11. februára 2008. Nariadením vlády SR č. 450/2007 Z. z. z 19. septembra 2007 bola stanovená výška minimálnej mzdy pre rozhodné obdobie sumou 8 100,-- Sk (270,-- eur). Keďže výška časti pohľadávky žalobcu, v ktorej došlo rozhodnutím odvolacieho súdu k zmene rozhodnutia súdu prvého stupňa, nedosahuje výšku peňažného plnenia, ktorá je v zmysle citovaného ustanovenia § 238 ods. 5 O. s. p. podmienkou prípustnosti dovolania, dovolací súd dovolanie žalovaného odmietol (§ 243b ods. 5 O. s. p.).

Keďže žalobca si trovy dovolacieho konania nevyčísľil, neboli mu priznané.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 31. marca 2011

JUDr. Alena Prieceľová, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Hana Segečová